

Obrazloženje umjetničkog savjetnika po odlukama o donošenju liste prioriteta i raspodjeli sredstava prema Javnom pozivu za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva u 2018. godini, u kategoriji poticanja filmskih koprodukcija s manjinskim hrvatskim udjelom (četvrti rok: 22. studenoga 2018.).

doc. dr. sc. Boško Picula, umjetnički savjetnik za filmske koprodukcije s manjinskim hrvatskim udjelom

Na Javni poziv **prijavljeno je ukupno 37 projekata**. Pritom je za dva projekta utvrđeno da ne zadovoljavaju uvjete javnog poziva, dok se za jedan prijava povukla na zahtjev producenta te im sukladno tomu prijave nisu niti razmatrane. Stoga su u **konačnici razmatrana 34 projekta**. Od toga je sedam debitantskih dugometražnih igranih filmova, trinaest dugometražnih igranih filmova, zatim deset dugometražnih dokumentarnih filmova (od 60 minuta trajanja), jedan kratkometražni dokumentarni film (do 59 minuta trajanja) te tri kratkometražna igrana filma. Među navedenim je projektima pet prijavljeno u postprodukcijskoj fazi. Kriteriji predlaganja projekta za sufinanciranje temelje se na: cjelovitosti predloženih radova, redateljskom konceptu, scenarističkoj doradenosti, doprinosu i broju hrvatskog dijela kreativne, tehničke i produkcijsko-organizacijske ekipe filma, realizaciji projekta u Hrvatskoj, festivalskim potencijalima u Hrvatskoj i inozemstvu, elaboriranosti izvedbe samog projekata i aktualnim financijskim mogućnostima.

Na listu filmova predloženih za sufinanciranje proizvodnje uvršteno je **osam projekata**:

1. dugometražni igrani film *Švedsko srce moje majke* (Bosna i Hercegovina) s predloženim sredstvima u iznosu od 720.000 kn
2. dugometražni igrani film *Ljeto kada sam naučila letjeti* (Srbija) s predloženim sredstvima u iznosu od 670.000 kn
3. dugometražni igrani film *Jeka* (Danska) s predloženim sredstvima u iznosu od 400.000 kn
4. dugometražni igrani film *Svi protiv svih* (Slovenija) s predloženim sredstvima u iznosu od 170.000 kn
5. dugometražni dokumentarni film *Auti kojima smo se odvezli u kapitalizam* (Bugarska) s predloženim sredstvima u iznosu od 320.000 kn
6. dugometražni dokumentarni film *Izbor za Miss zatvora* (Srbija) s predloženim sredstvima u iznosu od 200.000 kn
7. dugometražni dokumentarni film *Rujanska klasa* (Slovenija) s predloženim sredstvima u iznosu od 190.000 kn
8. kratkometražni igrani film *Budimo u kontaktu* (Srbija) s predloženim sredstvima u iznosu od 60.000 kn

Ukupni iznos predloženih sredstava jest **2.730.000,00 kuna**.

OSVRT:

Na četvrti rok Javnog poziva za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva u 2018. godini u kategoriji poticanja filmskih koprodukcija s manjinskim hrvatskim udjelom (22. studenoga 2018.) prijavljeni su projekti u većini skupina (debitantski dugometražni igrani film, dugometražni igrani film, dugometražni dokumentarni film (od 60 minuta trajanja), te kratkometražni dokumentarni (do 59 minuta trajanja) i igrani film), i to produkcijskih kuća s većinskim udjelom u financiranju razmatranih projekata iz ukupno dvanaest zemalja. Uvjerljivo je najveći broj prijave stigao iz Srbije (četnaest). Slijede projekti prijavljeni iz Slovenije (sedam) te iz Bosne i Hercegovine (četiri). Po dva su projekta prijavljena iz Bugarske, Crne Gore i Gruzije, a po jedan iz Češke, Danske, Grčke, Kosova, Ruminjske i Švedske. U usporedbi s preostala tri roka u 2018. riječ je o i dalje raznolikim projektima glede svojih filmskih rodova, žanrova, tema, autorskih koncepata i planiranih proračunskih sredstava te angažmana hrvatskog dijela ekipe i – realizacije projekata u samoj Hrvatskoj. Od 34 razmatrana projekata pet je u trenutku prijave bilo u postprodukcijskoj fazi, dok je razmatrane projekte prijavilo 29 hrvatskih produkcijskih kuća.

PREDLOŽENI PROJEKTI:

Dugometražni igrani film *Ljeto kada sam naučila letjeti* (Srbija) povratnički je projekt jednog od najuspješnijih srbijanskih redatelja kada je riječ o kinohitovima proteklih dvadesetak godina u matičnoj kinematografiji Radivoja Andrića. Proslavljen uspjesima svojih dugometražnih igranih filmova *Tri palme za dve bitange i ribicu*, *Munje!* i *Kad porastem biću Kengur*, Andrić se u samo nekoliko godina nametnuo kao pravi majstor u osmišljavanju i realizaciji iznimno komunikativnih filmskih priča koje su odreda tematizirale mlade ljude. I u novom mu je filmu u središtu mlada osoba, zapravo dijete na pragu puberteta, a posrijedi je ekranizacija istoimenog romana Jasminke Petrović. Redatelj kroz lik glavne junakinje, dvanaestogodišnje djevojčice iz Beograda Sofije prikazuje ne samo put njezina zgnusnutog sazrijevanja tijekom nenedanog ljetovanja na Hvaru, nego i sazrijevanje šire sredine koju i dalje određuju ne tako davna ratna zbivanja i obiteljske traume. S obzirom da je priča smještena na hrvatskoj obali, projekt se najvećim dijelom realizira u Hrvatskoj. Hrvatski je koproducent renomirana kuća Kinorama d.o.o. iza koje je, uz uspješno producirane hrvatske filmove (*Zvizdan*, *Ne gledaj mi u pijat*, serijal o Koku), niz nagrađivanih koprodukcija (*Teret*, *Ničije dijete*, *Bit ćemo prvaci svijeta*). Glede doprinosa i broja hrvatskog dijela ekipe filma, on se uz koprodukciju odnosi na niz glumačkih nastupa te na angažmane dijela umjetničkog i tehničkog osoblja.

Dugometražni igrani film *Švedsko srce moje majke* (Bosna i Hercegovina) novi je projekt bosansko-hercegovačkog filmskog i kazališnog redatelja Adisa Bakrača čiji je debitantski film *Ostavljani* prikazan i nagrađen na nizu međunarodnih filmskih festivala, a dobitnik je i Zlatne arene za najbolju glavnu mušku ulogu na Pulskom filmskom festivalu. Novi je Bakračev rad ekranizacija istoimene kazališne drame Zilhada Ključanina praižvedene 2009. U biti psihološka drama o odnosu dviju osoba različitih kulturnih pozadina koje ključno povežu prijateljstvo i konkretna životna nedaća, film se žanrovski širi i na socijalnu i političku dramu te komediju fokusirajući se na dvije iznimno slojevite glavne junakinje. To su bosansko-hercegovačka došljakinja u Švedsku Derviša koja se sprijatelji sa Švedankom Ingrid unatoč tomu što obje ne znaju jezik one druge. No, kada Ingrid oboli od nepoznate bolesti Derviša će pokušati pronaći prirodni lijek za sebi sve važniju osobu. Interpersonalno emotivan i socijalno kritičan, film kroz priču o dolasku bosansko-hercegovačkih izbjeglica na zapad Europe u kontekstu rata i poraća u domovini, na efektan način donosi i aktualan prikaz položaja imigranata u sredinu koja im nije nimalo sklona. Hrvatski je koproducent Eurofilm d.o.o. koji stoji i iza redateljeva filma *Ostavljani* te više projekata u Hrvatskoj (*Mrtve ribe*). Film se snima u Malmöu, dok se hrvatski doprinos realizaciji filma odnosi na angažmane dijela umjetničkog i tehničkog osoblja te postprodukcijske usluge.

Dugometražni igrani film *Jeka* (Danska) novi je rad redatelja i scenarista Rúnara Rúnarssona koji je proteklih godina privukao pozornost svojim atmosferičnim pričama o sudbinama pojedinaca na rodnom Islandu. Nakon tri kratkometražna filma objedinjena u trilogiji *Crossroad* od kojih je *Posljednja farma* zavrijedila nominaciju za Oscara, Rúnarsson je režirao i svoja prva dva cjelovečernja rada. To su *Vulkan* i *Vrapci* pri čemu je potonji nastao u hrvatskoj koprodukciji osvojivši na Pulskom filmskom festivalu Zlatnu arenu za najbolju režiju manjinske hrvatske koprodukcije. Za svoj novi projekt na dodiru igranog i eksperimentalnog roda autor ističe da je različit film u odnosu na prethodnike, u prvom redu zbog strukture priče u kojoj ne postoji jedan ili više glavnih likova nego je to u ovom slučaju – cijelo društvo. Konkretno, suvremeno islandsko društvo čije su članice i članovi, ali i njihova mjesta življenja te prirodni okoliš prikazani kroz 58 pojedinačnih slika povezanih adventskim vremenom te božićnim i novogodišnjim blagdanima. Predviđene situacije funkcioniraju kao jedinstveni kadrovi-scene s nevidljivim prijelazima među sobom spajajući se u završnici u veoma sugestivnu sinergiju karaktera, atmosfere i – ideja. Hrvatski je koproducent tvrtka MP filmska produkcija d.o.o. koja ima višegodišnje iskustvo suradnje s inozemnim partnerima (*Dede*, *Oslobođenje Skoplja*), a koproducira je i redateljev film *Vrapci*. Što se tiče hrvatskog doprinosa filmu, odnosi se na angažmane dijela umjetničkog i tehničkog osoblja te postprodukcijske usluge.

Dugometražni igrani film *Svi protiv svih* (Slovenija) slovenskog redatelja i scenarista Andreja Košaka (*Outsider*, *Zujanje u glavi*, *Stanje šoka*) nastavak je redateljeve uspješne karijere kojom dominiraju reske analize politike i društva bivšega socijalističkog režima. Riječ je o političkoj drami radnjom smještenoj u tranzicijskoj Sloveniji s elementima satire, crnog humora te kriminalističkog trilera, a autor se fokusira se na tipičnoga (zapadno)balkanskog političara koji se podjednako dobro snalazi i u novim demokratskim okolnostima, i u bivšem komunističkom represivnom sustavu. Film je prijavljen u postprodukcijskoj fazi. Što se tiče doprinosa i broja hrvatskog dijela ekipe filma, riječ je o angažmanu više hrvatskih glumaca u sporednim ulogama, zatim dijela umjetničkog i tehničkog osoblja te postprodukcijским uslugama.

Hrvatski je koproducent tvrtka Motion (*U plavetnilo*).

Dugometražni dokumentarni film ***Auti kojima smo se odvezli u kapitalizam*** (Bugarska) projekt je bugarskih redatelja i scenarista Borisa Missirkova i Georgija Bogdanova, uigranoga umjetničkog dvojca i u međunarodnim okvirima poznatoga po svom stvaralaštvu koje uključuje film, fotografiju i ostale vizualne umjetnosti. Što se tiče filmova, autori su se projekta etablirali upravo dokumentarnim radovima prikazanima na nizu svjetskih festivala (*Corridor #8, The Mosquito Problem and Other Stories*). Novi im je film prikaz automobilske industrije u socijalističkim zemljama od 1960.-ih do završetka Hladnog rata kada su vozila na četiri kotača s jedne strane postala način na koji je komunistički blok pokušao parirati ideološkim protivnicima sa zapada, a s druge, priželjkivano vlasništvo stanovnika u istočnom bloku koji su na ne osobito kvalitetne automobile trebali čekati godinama. Kao protagonisti uključeni su i neki od hrvatskih vlasnika automobila iz socijalističkih vremena. Hrvatski je koproducent Hulahop d.o.o., poznat po više nagrađivanih filmskih i televizijskih projekata (*Onda vidim Tanju, Nije ti život pjesma Havaja, Lijepo mi je s tobom, znaš, Betonski spavači*). Doprinos hrvatskog dijela filmske ekipe, uz koprodukciju, odnosi se na nekoliko segmenata rada (glazba, ton,...).

Dugometražni dokumentarni film ***Izbor za Miss zatvora*** (Srbija) projekt je hrvatskog redatelja i scenarista Srđana Šarenca, autora međunarodno prepoznatih i nagrađivanih dokumentaraca (*Selo bez žena, Dvije škole*). Nastavljajući pratiti ljudske sudbine u specifičnim životnim okolnostima, autor u svom novom radu portretira štice u zatvoru u brazilskom gradu Pirajuíu (država Sao Paulo) čija upraviteljica nastoji poboljšati ozračje života u kaznionici. Stoga organizira izbor za Miss proljeća (Miss Primavera) na kojem će se natjecati i neke od zatvorenica s najtežim vremenskim kaznama. Intrigantna tema dokumentarnog filma, u redateljskom je konceptu razrađena kroz prikaz zatvora kao živog mjesta neobičnog događaja s praćenjem protagonistica, njihovih životnih priča, stavova i nadanja. Hrvatski je koproducent Provid d.o.o. iza kojega je i redatelj rad *Dvije škole*. Doprinos hrvatskog dijela filmske ekipe, uz koprodukciju, odnosi se na rad samog redatelja i scenarista te na nekoliko umjetničkih i organizacijskih angažmana.

Dugometražni dokumentarni film ***Rujanska klasa*** (Slovenija) projekt je slovenskog redatelja i scenarista Igora Šterka poznatog po više filmova zapaženih i nagrađivanih u domovini i inozemstvu (*Ekspres, ekspres, 9:06*). Rad na ovom filmu autor je započeo tijekom ljeta 2012. kada se navršilo četvrt stoljeća od početka služenja vojnog roka rujanskog naraštaja vojnika bivše Jugoslavenske narodne armije na otoku Visu. Projekt zbog naravi priče i praćenja svojih protagonista – ročnika tadašnje jesenske klase JNA-a – ima relativno otvoren razvoj radnje, ali čvrstu redateljsku strukturu u kojoj se doslovce istraživački prate sudbine ljudi koje je 1987. povezala vojska, a kasnije razdvojio život na različite načine pri čemu su se neki od njih u predstojećem ratu našli na međusobno suprotstavljenim stranama. Hrvatski je koproducent Spiritus movens d.o.o. iza kojega je niz nagrađivanih projekata (*Obrana i zaštita*) među kojima su i međunarodne koprodukcije (*Sieranevada*). Uz dio filmske ekipe, glavnina su protagonista filma iz Hrvatske te lokacije snimanja.

Kratkometražni igrani film ***Budimo u kontaktu*** (Srbija) projekt je srbijanskog redatelja Aleksandra Radivojevića, poznatog po scenarijima za međunarodno zapažene i nagrađivane filmove (*Čarlston za Ognjenku, Srpski film*). Cijenjeni scenarist, dramaturg i publicist ovim projektom debitira u redateljskoj ulozi, a riječ je o transžanrovskom spoju znanstvene fantastike, horora i socijalne drame. Protagonist je ove idejno i vizualno sugestivne priče šesnaestogodišnji mladić Radoš teške socijalne situacije čija svakodnevica protječe uz bolesnu majku i potragu za kakvim-takvim bijegom od stvarnosti. Uz neostvarivu romantičnu vezu s vršnjakinjom taj će mu bijeg omogućiti pronalazak najsuvremenijeg modela pametnog telefona koji se može spojiti s njegovim snovima. Hrvatski je koproducent kuća Plan 9 produkcija d.o.o. (*Ne pričamo o vama nego o djeci, Brijia*), a doprinos hrvatskog dijela filmske ekipe, uz koprodukciju, odnosi se na više segmenata proizvodnje i postprodukcije.